

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף גמלאות משפחה - תחום מזונות

מזונות / 1210	כ"ו תשרי תשע"ד 30 ספטמבר 2013
נושא: טיפול בבקשת זוכה המתגוררת עם חייב המזונות	
מטרת החוזר	
פתח דבר	
הוראות לביצוע	
סימוכין: מצ"ב קישור ל פסק דין בית הדין לעבודה(עב"ל 241/05 סארה זמאמירי נגד המוסד לביטוח לאומי)	
רשימת תפוצה	

מטרת החוזר
<ul style="list-style-type: none">
• להבהיר את הפרשנות שנתן בית הדין הארצי לעבודה לסוגיית "מגורים משותפים"
• לתת הנחיות לאופן יישום הפרשנות בזמן הטיפול בבקשה לתשלום מזונות.
חזרה
פתח דבר
<p>לפי סעיף 2 לחוק המזונות, זוכה מוגדר כמי שפסק דין ניתן לזכותו ואינו מתגורר עם החייב. עד עתה, קביעת החוק בדבר מגורים יחדיו פורשה כלשונה וללא זיקה לבירור קיום משק בית משותף.</p> <p>הזכאות לתשלום מזונות הותנתה בכך שאין הזוכה מתגוררת יחד עם החייב תחת קורת גג אחת ולכן, עד עתה נהוג היה לדחות בקשות למזונות, או להפסיק זכאות לזוכה, שמתגוררת פיסית עם החייב באותו בית, מבלי לבדוק היבטים נוספים.</p> <p>ב-18.7.06 ניתן פסק דין ע"י בית הדין הארצי לעבודה (עב"ל 241/05 סארה זמאמירי נגד המוסד לביטוח לאומי), על פיו נקבע כי המגורים המשותפים יבדקו גם בהיבט של קיום משק בית משותף של הזוכה והחייב.</p> <p>בית הדין קבע כי כדי לבחון זכאות על פי סעיף 2 לחוק, אין די בעובדת המגורים הפיסיים המשותפים תחת קורת גג אחת בלבד, אלא צריך לבחון אם מתקיים משק בית <u>כלכלי</u> משותף של הזוכה והחייב.</p> <p>זאת ועוד, בית הדין עשה אבחנה בין בחינת "משק בית משותף" בחוק <u>הבטחת הכנסה</u>, לבין בחינת "משק בית משותף" בחוק <u>המזונות</u>.</p>

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות אגף גמלאות משפחה - תחום מזונות

בעוד שבחוק הבטחת הכנסה נבחן גם מבחן הכוונות של קשירת גורל ורצון לחיים יחדיו, הרי שבחוק המזונות, כאשר התא המשפחתי פורק והושת על החייב פסק דין למזונות, די בבחינת ניהול משק בית משותף.

בזמנו, מסיבות שונות, פסק הדין לא הופץ לסניפים ולא ניתנו הנחיות ליישום הפרשנות שבו. החל ממועד פרסום חוזר זה, יש לפעול עפ"י ההנחיות שיפורטו בהמשך.

[חזרה](#)

הוראות לביצוע

1. טיפול בבקשה למזונות(חדשה, מחודשת, הצהרה)

כאשר הזוכה מצהירה בטופס כי מתגוררת עם החייב:

א. יש להזמינה לסניף לתשאול:

- מהם עיסוקיו והכנסותיו של החייב
- האם יש חשבון בנק משותף לזוכה ולחייב (אם כן, לבקש תדפיסי עו"ש של 3 חודשים אחרונים)
- האם החייב קונה מצרכים לבית
- האם החייב משתתף בהוצאות אחזקת הבית (חשמל, מים, ארנונה, טלפון וכו')
- האם החייב משתתף בתשלום שכר דירה/משכנתא
- האם החייב משלם תשלומים אחרים

אם החייב משתתף בהוצאה כלשהי – תידחה הבקשה בהתאם לסעיף 2 לחוק.

אם הזוכה תצהיר שהחייב אינו משתתף כלל בהוצאות הבית, תוצא חקירה.

החוקר יחקור את החייב בהתאם לשאלות בסעיף א' לעיל.

אם החקירה תעלה שהחייב משתתף בהוצאה כלשהי – תידחה הבקשה בהתאם לסעיף 2 לחוק.

אם החקירה תעלה שהחייב אינו משתתף כלל בהוצאות הבית, תאושר הזכאות לתשלום המזונות, בכפוף לקיום יתר תנאי הזכאות.

אם חלפו 30 יום מיום הגשת הבקשה וטרם התקבלו ממצאי החקירה, יש לקבל החלטה על זכאות/אי זכאות, בהתאם לנתונים הקיימים בפני פקיד המזונות במועד ההחלטה.

לכשיתקבלו ממצאי החקירה, פקיד המזונות יבחן את החלטת הזכאות מחדש בהתאם לממצאים.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות
אגף גמלאות משפחה - תחום מזונות

דוגמא

אישה הגישה בקשה לתשלום מזונות ב-1.7.13 וציינה בטופס כי מתגוררת עם החייב. הוזמנה לתשאול והצהירה שהחייב אינו משתתף כלל בהוצאות הבית והמשפחה. **התיק נשלח לחקירה.** לקראת מועד ההחלטה, פקיד המזונות יברר עם החוקר את סטטוס החקירה. אם עדיין אין ממצאים, פקיד המזונות יאשר את הזכאות, בכפוף לקיום יתר תנאי הזכאות. כאשר תסתיים החקירה, וממצאיה יעלו כי החייב משתתף בהוצאה כלשהי מהוצאות הבית, תידחה הזכאות וטרו מתחילתה. לזוכה ישלח מכתב דחיה מנומק עפ"י סעיף 2 לחוק.

2. זכאות פעילה – טיפול בקבלת מידע על מגורים משותפים של זוכה וחייב המזונות

כאשר מתקבל מידע/הלשנה על מגורים משותפים של הזוכה והחייב, הזוכה לא תוזמן לסניף לתשאול ותוצא חקירה **(בשלב זה הזכאות לא תופסק)**:
א. החוקר יבדוק אם החייב גר עם הזוכה.
ב. החוקר יחקור במקביל את הזוכה ואת החייב, בהתאם לשאלות סעיף 1 א לעיל. אם ממצאי החקירה יעלו כי החייב גר עם הזוכה ומשתתף בהוצאה כלשהי מהוצאות הבית והמשפחה, תופסק הזכאות. מועד הפסקת הזכאות ייקבע בהתאם לממצאי החקירה. לזוכה ישלח מכתב דחיה מנומק עפ"י סעיף 2 לחוק.

לתשומת ליבכם

בכל תיק בו הפקיד מתלבט אם קיים "משק בית כלכלי משותף" – התיק ישלח עם כל המסמכים הרלוונטים וחוות דעתו של הפקיד, להתייעצות במשרד הראשי. כאשר התיק יחזור לסניף, ולאחר הזנת החלטה, כל מסמכי התייעצות יועברו לסריקה. כל תיק שנדחה עפ"י סעיף 2 לחוק ונדרש מהלשכה המשפטית כי הזוכה ערערה על ההחלטה לבית הדין לעבודה, יועבר לבחינת המטה לפני העברתו ללשכה המשפטית.

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

נמענים לביצוע: מנהלי מח' משפחה, פקידי תביעות מזונות.
העתק לידיעה: מנהלי סניפים, מנהלי סניפי משנה, מנהלי תחום גמלאות, פקידי דלפק קדמי.

[חזרה](#)

בברכה,

אילנה שרייבמן
סמנכ"ל גמלאות